

AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2018/1356 ÁLLÁSFOGLALÁSA**(2018. április 18.)****az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség 2016. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel**

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

- tekintettel az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség 2016. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 94. cikkére és IV. mellékletére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére (A8-0066/2018),
- A. mivel a mentesítésért felelős hatóság a mentesítési eljárás keretében hangsúlyozza, hogy különösen fontos az uniós intézmények demokratikus legitimitásának további erősítése az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása, a teljesítményalapú költségvetés-tervezés koncepciójának végrehajtása és az emberi erőforrások megfelelő irányítása révén;
- B. mivel bevételi és kiadási mérlegkimutatása ⁽¹⁾ szerint az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2016. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 193 398 000 EUR volt, ami 2015-höz képest 4,3 %-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetéséből 36 370 000 EUR az uniós költségvetésből, és 95 926 000 EUR díjakból és járulékokból származik;
- C. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2016. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapította, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Megjegyzések az ügyletek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

1. megjegyzi, hogy bár a számvevőszéki jelentés szerint az ágazati finanszírozású tevékenységek 2016-ban 7 600 000 EUR-s hiánnyal zárultak, a költségvetési eredmények évről évre ingadoznak, és az ügynökség 52 000 000 EUR összegű többletet halmozott fel ebből a tevékenységi kategóriából; emlékeztet arra, hogy az ügynökség alapító rendelete előírja, hogy a beszédett ágazati díjaknak elegendőnek kell lenniük az ügynökség vonatkozó tanúsítási tevékenységekkel kapcsolatos költségeinek fedezésére, így felhalmozott többletről nem rendelkezik;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

2. megállapítja, hogy a 2016. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések nyomán a költségvetés végrehajtási aránya 99 % volt, ami 2015-höz képest 1 %-os emelkedést jelent; megállapítja továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya stabilan 91 % volt;
3. megjegyzi, hogy az egyéb igazgatási kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalás abszolút értékben 2 140 000 EUR-val 24 060 000 EUR-ra nőtt, ami az ügynökség teljes költségvetésének 16,5 %-a; megjegyzi, hogy ezt a növekedést főleg az ügynökség 2016. június 6-i költözésének költségei okozták;

Kötelezettségvállalások és átvitelek

4. megjegyzi, hogy a 2016-ra átvitt összegek kifizetéseinek végrehajtása tekintetében a költségvetés végrehajtási aránya 96 % fölött volt (a 2015-ös 97 %-hoz képest), ami meghaladja a Bizottság által kitűzött 95 %-os célt;
5. megjegyzi, hogy az átviteleket gyakran részben vagy teljes egészében az ügynökségek operatív programjainak többéves jellege indokolja, és nem szükségszerűen a költségvetési tervezés és végrehajtás hiányosságaira utalnak, és nem mindig állnak ellentétben az évenkéntiség költségvetési elvével, különösen, ha előre tervezik azokat és a Számvevőszéket tájékoztatják ezekről;

Személyzeti politika

6. megállapítja, hogy 2016-ban az ügynökség a létszámtervben engedélyezett valamennyi álláshelyet betöltötte, nevezetesen 676 AST és AD besorolású álláshelyet;

⁽¹⁾ HL C 333., 2016.9.9., 16. o.

7. nagyra értékeli az adminisztratív besorolású (adminisztráció és támogatás, koordináció és semleges) álláshelyek folyamatos átalakítását operatív besorolású álláshelyekké, melyek aránya 81 %;
8. hangsúlyozza, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúly szempontjának az ügynökség személyzeti politikája részét kell képeznie; megállapítja, hogy csapatépítésre, társadalmi és sporttevékenységekre 176 207,54 EUR-t fordítottak; megjegyzi, hogy az ügynökség összesen 14,5 napnyi csapatépítő eseményt szervezett; megjegyzi, hogy a személyzet által kivett betegszabadság egy főre eső átlaga 8 nap;
9. emlékeztet arra, hogy az ügynökség már bevezetett eljárásokat a pszichológiai és szexuális zaklatás eseteire; javasolja, hogy szervezzenek képzéseket és tájékoztató szemináriumokat a személyzet figyelmének e témára való felhívása érdekében; megjegyzi, hogy 2016-ban nem jelentettek ilyen ügyet;
10. méltányolja, hogy a 2016. évi személyzeti felvételek és elbocsátások kapcsán az ügynökséghez nem érkezett panasz, nem perelték be és egyéb esetet sem jelentettek;
11. megállapítja, hogy annak érdekében, hogy lépést tudjon tartani a légi közlekedési ágazat kihívásaival, az ügynökség úgy határozott, hogy kettős karrierrendszert vezet be, melynek célja az európai repülésbiztonsági stratégia által megkövetelt készségek fenntartása és növelése; várakozással tekint ezen új karrierrendszer elkövetkező években történő végrehajtása elé, míg az teljesen be nem érik; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az új karrierrendszer eredményeiről;
12. elégedetten veszi tudomásul a fiatal tehetségek egyetemekről való közvetlen felvételét célzó új kezdeményezést („fiatalok minősítési programja”); megjegyzi, hogy e kísérleti projekt célja, hogy magas szintű tudományos minősítéssel rendelkező, közelmúltban diplomázott fiatalok szakértelmét vonja be az ügynökség műszaki területeket érintő álláshelyei tekintetében egy tehetséges fiatalokat felsoroló lista összeállításához;
13. üdvözlí, hogy az ügynökség fokozatosan átalakította felvételi stratégiáját reaktív (a felmerülő hiányok pótlásával kapcsolatos szükségletek azonosítása, a távozókat automatikus helyettesítése) megközelítés helyett proaktív megközelítést (előre tervezés, prioritások kialakítása és átcsoportosítás, az erőforrásigényt az általános stratégiai célkitűzésekhez igazítva) alkalmazva;
14. sajnálja, hogy az ügynökség igazgatósági tagjainak körében nem valósul meg a nemek közötti egyenlőség, és a nemek aránya 78 % és 22 %; az ügynökség tájékoztatása alapján tudomásul veszi, hogy a képviselőket közvetlenül és függetlenül jelölik a tagállamok és az ágazat, ezért azok nem állnak maga az ügynökség ellenőrzése alatt; aggodalommal állapítja meg, hogy a 2016. december 31-én betöltött álláshelyek száma alapján a nemek kiegyensúlyozott összetétele nem valósult meg, mivel a munkatársak 34%-a nő, 66%-a pedig férfi volt; sajnálja továbbá, hogy mind az öt felsővezetői álláshelyet egyazon nem képviselői töltötték be; felszólítja az ügynökséget, hogy minden szinten sürgősen kezelje a helyzetet, és számolja fel az egyensúlyhiányt;

Közbeszerzés

15. tudomásul veszi, hogy 2016-ban az ügynökség 40 közbeszerzési eljárást indított több mint 60 000 EUR értékben; tudomásul veszi továbbá, hogy mintegy 400 konkrét szerződést írtak alá a keretszerződések alapján, és 150 alacsony értékű szerződést kötöttek;
16. üdvözlí az ügynökség általános közbeszerzési tervezésének javítására hozott korrekciós intézkedéseket, például az operatív részlegekkel kötött, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat, a szerződésekkel foglalkozó ügyintézők képzését és a figyelemfelhívást a késedelmek és a nem tervezett eljárások csökkentése céljából;

Az összeférhetlenségek megelőzése és kezelése, átláthatóság és demokrácia

17. tudomásul veszi, hogy az ügynökség 2014 novemberében csalás elleni stratégiát fogadott el, hogy javítsa a csalás hatékony megelőzését és felderítését, valamint ellenintézkedéseket dolgozzon ki; megjegyzi, hogy 2016 végére teljesítették valamennyi tervezett fellépést, különösen azt, hogy képzést nyújtanak a személyzet legalább 80 %-ának;
18. megállapítja, hogy az ügynökség bevezette és végrehajtotta a visszaélések bejelentéséről szóló belső szabályzatát;
19. véleménye szerint megfelelő költségvetési háttérrel létre kell hozni egy független közzétételi, tanácsadó és bejelentő szervezet, amely segítséget nyújtana a visszaélést bejelentő személyek számára abban, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő esetleges szabálytalanságokra vonatkozó információk bejelentéséhez – fenntartva a bejelentés bizalmas jellegét – megtalálják a megfelelő csatornákat, és hogy megkapják a szükséges támogatást és tanácsot;
20. megjegyzi, hogy 2016-ban az ügynökség külön magatartási kódexet dolgozott ki a munkáját segítő külső szakértők számára, beleértve az összeférhetlenségre vonatkozó politikát és egy nyilatkozatot a kódex tudomásulvételéről;

21. az ügynökség tájékoztatása alapján tudomásul veszi, hogy az ügynökség most vizsgálja felül a pártatlansággal és függetlenséggel, valamint az összeférhetetlenség megelőzésével és enyhítésével kapcsolatos politikáját annak érdekében, hogy tovább javíthassa a személyzete tagjai által benyújtandó érdekeltségi nyilatkozatok kitöltésével, felülvizsgálatával és naprakészen tartásával kapcsolatos belső eljárásokat; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért haladásról;
22. üdvözli, hogy az ügynökség közzétette honlapján igazgatósági tagjainak az összeférhetetlenség hiányára vonatkozó nyilatkozatait és önéletrajzát, figyelembe véve a Parlament megjegyzéseit;

Főbb eredmények

23. üdvözli az ügynökség által 2016-ban elért három fő eredményt, nevezetesen azt, hogy az ügynökség:
 - végrehajtotta a Germanwings cselekvési tervet: az ügynökség intézkedéseket javasolt a légi műveletek és a légi személyzet egészségügyi képzése területén, valamint munkadokumentumot készített a betegek adatainak bizalmas jellege és a közbiztonság összefüggésének kérdéséről;
 - több mint 3 000 tanúsítványt adott ki, köztük 18 új típusalkalmassági bizonyítványt;
 - egy új tevékenységi területre reagálva a Bizottsággal (DG MOVE és DG HOME) szorosan együttműködve kidolgozott egy konfliktusövezeteket jelző rendszert;

Belső ellenőrzés

24. megjegyzi, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) két ellenőrzési kötelezettségvállalásának tett eleget 2016-ban, melyek során értékelték a szabályalkotáshoz és az Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervhez tartozó tevékenységekre vonatkozó irányítási és belső ellenőrzési rendszerek hatékony és eredményes végrehajtását és kidolgozását; elégedetten jegyzi meg, hogy a szabályalkotás ellenőrzése során egyetlen eredményt sem minősített kritikusként vagy nagyon fontosként az IAS;
25. megjegyzi, hogy a belső ellenőrzési részleg három ellenőrzés-megfelelési vizsgálatot végzett az ügynökségnél 2016-ban, ellenőrizte többek közt a szociális bizottság elszámolásait, a légi forgalmi szolgáltatásokat/légi navigációs szolgálatokat (ATM/ANS) és repülőtereket, valamint a kiküldetések kezelését; rámutat, hogy a belső ellenőrzési részleg 2016. évi ellenőrzési tevékenysége nyomán született főbb ajánlásokat 2017-ben kellett végrehajtani; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot ezek végrehajtásáról;

Belső kontroll

26. megjegyzi, hogy az ügynökség belső ellenőrzési standardjai között szerepel az Európai Bizottság 16 belső ellenőrzési standardja és a nemzetközi minőségi szabványok (ISO 9001), melyek 24 EASA irányítási standardot eredményeztek; megállapítja, hogy az igazgatóság 2016-ban felülvizsgálta és kiigazította ezeket a standardokat, hogy hozzáigazítsa azokat az ISO 9001:2015 szabványok legújabb verziójához;
27. tudomásul veszi, hogy 2016-ban az ügynökség elvégezte az „EASA irányítási standardok” éves értékelését, amely egyaránt tartalmazza a belsőkontroll-standardokat és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet standardjait; elismeri, hogy az értékelés következtetései szerint az ügynökség irányítási rendszere megfelel az irányítási standardoknak, az irányítás és a folyamatok szintjén egyaránt bevezetett, szilárd felügyeleti rendszernek köszönhetően; megjegyzi, hogy az értékelés további fejlesztési lehetőségeket tárt fel az üzletmenet folytonossága területén; az ügynökség tájékoztatása alapján tudomásul veszi, hogy az üzletmenet folytonosságának irányítására vonatkozó projekt a fejlesztés második évében tart, már elvégezték az üzletmenetre gyakorolt összes hatás vizsgálatát, és az azonosított kritikus folyamatok tekintetében már elkészült az üzletmenet-folytonossági tervek többsége;
28. üdvözli az ügynökség 2018 és 2022 közötti időszakra vonatkozó Európai Légiközlekedés-biztonsági Tervét, melynek célja, hogy átlátható keretet biztosítson a légiközlekedés-biztonsághoz, azonosítsa a főbb kockázatokat és meghatározza a meghozandó intézkedéseket; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre fokozott biztonsági programokat, a bevált gyakorlatokat pedig osszák meg;
29. megjegyzi, hogy 2016-ban 18 utólagos ellenőrzés lefolytatására került sor, amelyek az iskoláztatási hozzájárulások, a szakértőknek fizetett kiküldetési költségtérítések, a lezárult beszerzési eljárások és a kiküldetési költségtérítések éves utólagos ellenőrzésére terjedtek ki; üdvözli, hogy összességében az ellenőrzések tárgyát képező valamennyi ügylet jogszerű és szabályos volt;

Egyéb megjegyzések

30. elégedetten állapítja meg, hogy az ügynökség 2016-ban az üzletmenet megszakítása nélkül sikeresen átköltözött a céljainak megfelelően kialakított új székhelyére;

31. megállapítja, hogy a számvevőszéki jelentés szerint a 2014 és 2016 közötti időszakban az ügynökség a felhalmozott többletekből 9 400 000 EUR-t (2016-ban 4 400 000 EUR-t) fordított az ügynökség új épületbe való átköltözésével járó 12 400 000 EUR-s felújítási költségnek (illetve magának a költözésnek) a finanszírozására; megjegyzi, hogy a Bizottság az uniós költségvetésből is biztosított 3 000 000 EUR-t e célra; megállapítja továbbá, hogy a finanszírozásnak az ágazati és az uniós hozzájárulások közötti megosztása összhangban volt az ügynökség által alkalmazott standard költségmegosztási módszertannal, és azzal az eredménnyel járt, hogy a munkálatok költségét javarészt ágazati díjakból fedezték;
32. az ügynökség tájékoztatása alapján tudomásul veszi, hogy az ügynökség módosítani szándékozik mind a pénzügyi szabályzatát, mind a díjakra és költségekre vonatkozó szabályzatát, hogy hivatalosabb formába öntse a felhalmozott többlet kezelését; felhívja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot e felülvizsgálatról;
33. az ügynökség székhelyét illetően hangsúlyozza, hogy az ügynökség és a fogadó tagállam közötti székhely-megállapodást véglegesítették és az 2017. augusztus 17-én hatályba lépett;
34. kiemeli, hogy a számvevőszéki jelentés szerint az ügynökség 2016. évi költségvetésének 70 %-át a légiközlekedési ágazat díjaiból, 30 %-át európai uniós forrásokból finanszírozták; hangsúlyozza, hogy az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésről szóló döntése miatt a jövőben valószínűleg csökkennek az ügynökség bevételei, ami jelentős hatással lehet az ügynökség üzleti tervére; nagyra értékeli, hogy munkacsoportot állítottak fel a kérdés vizsgálatára, amely már el is végezte az első elemzést a brexit potenciális kockázatairól és hatásáról; felhívja az ügynökséget, hogy szorosan működjön együtt a többi európai intézménnyel és különösen a Bizottsággal a brexitről folytatott tárgyalásokban annak érdekében, hogy kellőképpen felkészüljön az esetleges működésbeli vagy pénzügyi negatív hatás minimalisra csökkentésére; javasolja, hogy az ügynökség kellő időben tájékoztassa az Európai Parlamentet a munkacsoport által elért eredményekről;
35. megismétli, hogy a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ felülvizsgálata előírja az ügynökség hatáskörének kibővítését, és hogy az ügynökség új hatásköreinek meghatározásakor maradéktalanul figyelembe kell venni az új technológiák, például a távirányítású légitársaságok szerepét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ügynökség megfelelő finanszírozásban részesüljön annak biztosítása érdekében, hogy sikeresen eleget tehessen új megbízatásainak, valamint megfelelő létszámú és megfelelően képzett személyzet álljon rendelkezésére a kiegészítő feladatok elvégzéséhez is;
36. reméli, hogy gyorsan hatályba fog lépni a drónokról szóló európai rendelet; kiemeli az ügynökségnek a maximális repülésbiztonság Európa-szerte történő biztosítása terén betöltött fontos szerepét; hangsúlyozza, hogy a polgári légi közlekedési ágazat gyors fejlődésére tekintettel – erre példa a drónok egyre jobban elterjedő használata – az ügynökség szabályozási és végrehajtási feladatainak sikeres végrehajtásához biztosítani kell a szükséges pénzügyi, tárgyi és emberi erőforrásokat a biztonság és a környezetvédelem területén, anélkül, hogy ez veszélyeztetné az ügynökség függetlenségét és pártatlanságát;
37. üdvözlöi a Parlament, a Tanács és a Bizottság között 2017 novemberében létrejött, a polgári repülés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról szóló rendelet ⁽²⁾ felülvizsgálatával kapcsolatos politikai megállapodást; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a többek között a konfliktuszónákban a polgári légi közlekedésre leselkedő veszélyekkel, a környezetvédelmi kérdésekkel, valamint a drónok tanúsításával és regisztrálásával kapcsolatos új, illetve kibővült feladatok ellátásához szükséges forrásokat;
38. üdvözlöi, hogy az ügynökség aktív szerepet játszik a „Horizont 2020” program ajánlattételi felhívásaiban; sürgeti az ügynökséget, hogy továbbra is maradjon aktív a kutatás és a fejlesztés területén;
39. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2018. április 18-i állásfoglalására ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 216/2008/EK rendelete (2008. február 20.) a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EGK tanácsi rendelet, a 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 79., 2008.3.19., 1. o.).

⁽²⁾ Lásd COM(2015)0613: Javaslat a polgári repülés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról, valamint a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0133 (lásd e Hivatalos Lap 393. oldalát).